VALTIOVARAINMINISTERIÖ
Budjettiosasto 6.10.2026

Eduskunta
Liikenne- ja viestintävaliokunta

Asiantuntijakuuleminen 8.10.2026 klo 12.00 / HE 175/2026 vp – Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2027

Lähetämme kunnioittaen liikenne- ja viestintävaliokunnan käyttöön ja edellä viitattua asiantuntijakuulemista varten seuraavan tiivistelmän pääluokkaa 31 (liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala) koskevista keskeisistä määrärahavaikutteisista kohdista hallituksen esityksessä eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2027.

Suomen talouden kuva

Talous on kasvanut alkuvuonna selvästi odotettua nopeammin, ja kasvu on laaja-alaista. Tilastorevisiot nostivat arviota myös vuosien 2024 ja 2025 kasvusta ja tuottavuudesta.
Työllisyyden kasvua odotetaan ensi vuodelle.

BKT:n ennustettu muutos (VM ennuste, syyskuu 2026): 2026: +1,6%; 2027: 1,8%; 2028: 1,5%.

Tänä vuonna (2026) julkisen talouden alijäämä kasvaa 4,2 prosenttiin suhteessa BKT:hen ja vuoteen 2030 mennessä edelleen 4,4 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Velkasuhde kasvaa samalla ajanjaksolla 90 % -> 98 %.

TAE2027: Tulot 80,2 miljardia euroa - Menot 92,5 miljardia euroa = Tasapaino -12,3 miljardia euroa.

Valtion korkomenoiksi arvioidaan noin 4,4 mrd. euroa vuonna 2027.

Pääluokan määrärahataso ja sen kohdentuminen hallinnonalan sisäisesti

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalle ehdotetaan määrärahoja yhteensä 3,7 mrd. euroa, mikä on 210 milj. euroa vähemmän kuin vuoden 2026 varsinaisessa talousarviossa.
Pääluokan määrärahoista liikenne- ja viestintäverkkojen ylläpidon ja kehittämisen osuus on 56 % sekä liikenteen ja viestinnän palvelujen 23 %. Hallinnonalan virastojen toimintamenoihin ja toimialan yhteisiin menoihin käytetään 21 %.

Liikenne- ja viestintäverkot

Liikenne- ja viestintäverkkojen määrärahoiksi ehdotetaan n. 2,1 mrd. euroa, joka on 116 milj. euroa vähemmän kuin vuoden 2026 varsinaisessa talousarviossa. Tästä perusväylänpitoon ehdotetaan 1,3 mrd. euroa, joka on 147 milj. euroa vähemmän kuin vuoden 2026 varsinaisessa talousarviossa.

Väyläverkon kehittämiseen ehdotetaan 595 milj. euroa, joka on 72 milj. euroa enemmän kuin vuoden 2026 varsinaisessa talousarviossa.

Liikenteen ja viestinnän palvelut

Liikenteen ja viestinnän palveluihin ehdotetaan yhteensä 865 milj. euroa, joka on 81 milj. euroa vähemmän kuin vuoden 2026 varsinaisessa talousarviossa.

Avustuksiin liikenteen ja viestinnän palveluihin ehdotetaan 25 milj. euroa, joka on 94 milj. euroa vähemmän kuin vuoden 2026 varsinaisessa talousarviossa.

Julkisen henkilöliikenteen palvelujen ostoihin ja kehittämiseen ehdotetaan 130 milj. euroa, joka sisältää 2,6 milj. euron lisäyksen junaliikenteen palvelujen ostoihin ja 2,5 milj. euron lisäyksen henkilöjunaliikenteen käynnistämiseen Tampereen ja Rauman välille. Meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukyvyn parantamiseen ehdotetaan 98 milj. euroa, joka on 9 milj. euroa enemmän kuin vuoden 2026 varsinaisessa talousarviossa. Saaristo- ja yhteysalusliikenteen ostoihin ja kehittämiseen ehdotetaan 17,9 milj. euroa.

Valtion televisio- ja radiorahastoon siirretään Yleisradio Oy:n julkisen palvelun kustannusten kattamiseksi 593,7 milj. euroa. Yleisradion rahoitukseen ei tehdä indeksikorotusta v. 2027.

Hallinto

Hallinnonalan virastojen toimintamenoihin ehdotetaan yhteensä 205 milj. euroa.

Hallitusohjelman mukaisia tuottavuusohjelman toimenpiteitä sekä muita vaalikauden aikana päätettyjä toimintamenosäästöjä on kohdistettu hallinnonalalle yhteensä 37,9 milj. euroa. Vuoden 2026 varsinaiseen talousarvioon verrattuna toimintamenosäästöt kasvavat 12,2 milj. euroa.

Vaalikaudella päätetyt toimintamenosäästöt v. 2026—2027 sekä toimintamenojen määrärahat vuoden 2026 varsinaisessa talousarviossa, milj. euroa

	Toimintamenot, TA 2026[1)]	Toimintamenosäästöt v. 2026	Toimintamenosäästöt v. 2027	Muutos, milj. euroa
Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenot	17,1	-0,7	-1,1	-0,5
Liikenne- ja viestintäviraston toimintamenot	88,8	-13,0	-18,0	-5,0
Väyläviraston toimintamenot	57,5	-6,6	-10,4	-3,9
Ilmatieteen laitoksen toimintamenot	48,0	-5,5	-8,4	-2,9
Yhteensä	**211,4**	**-25,7**	**-37,9**	**-12,2**

- [1)] Vuoden 2026 määrärahataso sisältää jo osan vaalikauden toimintamenosäästöistä.

Tiivistelmä keskeisimmistä uusista määrärahavaikutteisista päätöksistä ja muutoksista

Hallituksen investointiohjelma

Hallitus toteuttaa vaalikauden aikana määräaikaisen investointiohjelman, josta rahoitetaan kestävän kasvun edellytyksiä tukevia hankkeita. Investointiohjelman laajuus on kevään 2026 kehysriihen korotuksen (n. 0,2 mrd. euroa) myötä kokonaisuudessaan n. 4,7 mrd. euroa. Tästä n. 0,3 mrd. euroa rahoitetaan kehyksen puitteissa ja loput pääosin omaisuustuloilla.

Investointiohjelmaan ehdotetaan talousarvioesityksessä uusia hankkeita, joista on pitkälti linjattu kevään 2026 julkisen talouden suunnitelman yhteydessä. Rahoitusta ehdotetaan seuraaville liikennehankkeille:

- Karjalan radan kehittämiseen ehdotetaan valtuuden korotusta 59 milj. eurolla 90 milj. eurosta 149 milj. euroon, sekä valtuuden korotukseen liittyen 17 milj. euron määrärahaa.
- Valtatien 9 parantamiseen Ylämyllyn kohdalla ehdotetaan 49 milj. euron valtuutta.
- Valtatien 13 parantamiseen välillä Savitaipale—Lemi ehdotetaan 14,5 milj. euron valtuutta ja 1 milj. euron määrärahaa.
- Valtatien 9 liittymäjärjestelyihin Suonenjoen keskustan kohdalla ehdotetaan 7,3 milj. euron määrärahaa.
- Valtatie 23 Rantala—Lajunlahti, Heinävesi -hankkeelle ehdotetaan 4,8 milj. euron määrärahaa.
- Maantien 506 parantamiseen Karjalankadun liittymässä, Juuassa, ehdotetaan 1 milj. euron määrärahaa.
- Valtatien 8 leventämiseen välillä Bäckliden—Brännbacken ehdotetaan 19 milj. euron valtuutta ja 1 milj. euron määrärahaa.
- Kupittaan joukkoliikennekansi -hankkeelle ehdotetaan 6,75 milj. euron valtuutta ja 0,9 milj. euron määrärahaa.
- Helsingin juna- ja metroasemien peruskorjaukseen ehdotetaan 14,3 milj. euron valtuutta ja 8 milj. euron määrärahaa.
- Kantatie 51 Kelan risteys -hankkeelle ehdotetaan 6 milj. euron määrärahaa.
- Loviisan meriväylän syventämiseen ehdotetaan 18 milj. euron valtuutta ja 6 milj. euron määrärahaa.
- Eurooppalaisen raideleveyden ratayhteyksien suunnitteluhankkeen laajentamiseen ehdotetaan 46 milj. euron valtuutta ja 0,5 milj. euron määrärahaa.
- Sotilaallisen liikkuvuuden hankkeiden suunnitteluun ehdotetaan 7,04 milj. euron määrärahaa.
- Norvajärven varalaskupaikan kiertotie -hankkeelle ehdotetaan 3,6 milj. euron määrärahaa.
- Valtatien 2 parantamiseen Humppilan kohdalla ehdotetaan 8 milj. euron määrärahaa.
- Liittymäratkaisuihin ja junaradan alitukseen valtatiellä 22 Muhoksen kohdalla ehdotetaan 4 milj. euron määrärahaa.
- Valtatiellä 19 Tepon risteyksen ja Penttilän sillan parannukseen ehdotetaan 6 milj. euron määrärahaa.

Investointiohjelman määrärahoja ehdotetaan vuodelle 2027 yhteensä 878 milj. euroa.

Sotilaallinen liikkuvuus

Sotilaallisen liikkuvuuden hankkeita ehdotetaan rahoitettavaksi yhteensä 49,6 milj. eurolla vuonna 2027 (sis. myös vuoden 2026 2. lisätalousarviossa päätettyjen hankkeiden rahoitusosuuden vuodelle 2027). Nyt TAE2027:ssa uusia vuonna 2027 alkavia sotilaallisen liikkuvuuden hankkeita ehdotetaan rahoitettavaksi 32,2 milj. eurolla. Osa sotilaallisen liikkuvuuden hankkeista rahoitetaan hallituksen investointiohjelmasta.

Digirata

Rautatieliikenteen kulunvalvontajärjestelmän modernisointiin ja peruskorjausinvestointiin (Digiradan toteutusvaiheen jatko, 2027) ehdotetaan 655 milj. euron valtuutta ja 8 milj. euron määrärahaa vuodelle 2027.